

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL administrației și INTERNELOR
INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚULUI PRAHOVA
INFOPREFECTURA

Numarul 9 (septembrie) / 2009

1. Situația actualizată a implementării Programelor Operaționale finanțate din Instrumente Structurale

În vederea asigurării transparenței în ceea ce privește gestionarea Instrumentelor Structurale în România, Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale ACIS din Ministerul Finanțelor Publice a publicat pe site-ul său, în secțiunea „Rezultate” situația depunerii și aprobării de proiecte, a semnării de contracte de finanțare și a efectuării de plăți către beneficiari, precum și lista proiectelor contractate la data de 31 iulie 2009. Astfel, în perioada 30 iunie – 31 iulie 2009 au fost depuse 906 proiecte în cadrul tuturor celor șapte Programe Operaționale, numărul total al proiectelor depuse crescând de la 8.737 la 8.831. Au fost aprobate 228 de proiecte, dintre care cele mai multe în cadrul POS Creșterea Competitivității Economice (80) și POS Dezvoltarea Resurselor Umane (95), iar valoarea proiectelor aprobate în aceeași perioadă în cadrul tuturor celor șapte Programe Operaționale însumează circa 4,7 miliarde de lei, din care 1,85 miliarde de lei reprezintă contribuția UE. Au fost semnate cu beneficiarii 150 de contracte și decizii de finanțare pentru proiecte însumând aproape 4,5 miliarde de lei. În ceea ce privește plățile efectuate către beneficiari, valoarea rambursărilor de la bugetul de stat a depășit 3,3 milioane lei.

Sursa: <http://www.fonduri-ue.ro>

2 . Reforma sectorului vitivinicol al UE a intrat în etapa finală

Etapa finală a reformei sectorului vitivinicol al Uniunii Europene, convenită de miniștrii europeni ai agriculturii în decembrie 2007, a intrat în vigoare la 1 august. Această reformă amplă, a cărei primă etapă s-a aplicat începând cu data de 1 august 2008, are ca scop echilibrarea pieței vitivinicole, eliminarea progresivă a măsurilor ineficiente și costisitoare de intervenție pe piață și reorientarea

bugetului spre măsuri pozitive și proactive, care vor stimula competitivitatea vinurilor europene.

Reforma prevede o restructurare rapidă a sectorului vitivinicol prin includerea unui sistem de deștelenire voluntară pe o perioadă de trei ani, pentru a oferi o alternativă producătorilor necompetitivi și a elimina de pe piață excedentele producției de vin. Vor fi eliminate progresiv subvențiile pentru distilarea de criză și pentru distilarea alcoolului alimentar, iar sumele respective, repartizate în pachete financiare naționale, vor putea fi folosite pentru finanțarea unor măsuri precum promovarea vinurilor pe piețele țărilor terțe, restructurarea și investițiile în modernizarea viilor și a cramelor.

Aplicarea noilor reglementări europene va contribui la protecția mediului în regiunile viticole, va salvagarda politicile tradiționale și consacrate din domeniul calității și va simplifica normele de etichetare, atât în beneficiul producătorilor, cât al consumatorilor. De la 1 ianuarie 2016 va fi abrogat, la nivelul UE, și sistemul restrictiv al drepturilor de plantare, statele membre având posibilitatea de a continua să îl utilizeze, dacă doresc, până în decembrie 2018.

A doua etapă a reformei include trei seturi de norme privind:

-denumirile de origine protejată (DOP) și indicațiile geografice protejate (IGP), mențiunile tradiționale, etichetarea și prezentarea vinului;

-practicile oenologice și

- registrul viticol, declarațiile obligatorii și colectarea de informații în vederea monitorizării pieței vitivinicole, documentele care însoțesc transportul produselor vitivinicole și păstrarea registrelor în acest sector.

Noile norme privind etichetarea și prezentarea vor îmbunătăți comunicarea cu consumatorul. Regulamentul prevede norme privind protecția DOP/IGP-urilor și a mențiunilor tradiționale. De asemenea, regulamentul respectiv include proceduri privind examinarea cererilor de protecție, obiecțiile, anularea sau modificarea acestora. Legislația garantează salvagardarea politicilor naționale consacrate în domeniul calității. În plus, se vor putea proteja în continuare anumite mențiuni și forme de sticle tradiționale. De acum înainte, anulul recoltei și soiurile de struguri se vor putea menționa și pe etichetele vinurilor fără DOP/IGP.

Regulamentul privind practicile oenologice adoptat garantează conservarea celor mai bune tradiții oenologice comunitare, permițând, totodată, o deschidere spre inovare.

Procedura de adoptare a unor noi practici oenologice sau de modificare a practicilor existente este mai flexibilă. Consiliul a delegat Comisiei sarcina de a evalua lista de practici oenologice aprobate de Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIV), cu excepția îmbogățirii și a acidificării. Dacă este necesar, Comisia va adăuga aceste practici pe lista tehnicilor aprobate la nivelul UE.

Prima etapă a reformei sectorului vitivinicol a fost deja implementată. Aceasta vizează programele naționale de sprijin care utilizează pachetele financiare naționale, comerțul cu țări terțe, potențialul de producție, inclusiv un sistem de deștelenire și controalele din sectorul vitivinicol.

Fondurile prevăzute în pachetele naționale pentru 2009 și neplătite până la 15 octombrie vor fi pierdute. Până în prezent au fost plătite numai puțin peste 30% din fondurile disponibile pentru anul în curs. Fiecărei țări producătoare din UE i s-au alocat fonduri europene pentru a permite finanțarea unor măsuri care să răspundă necesităților locale. Statele membre pot alege dintre următoarele măsuri: sistem de plăți unice (plăți directe către producători), promovare pe piețele țărilor terțe, recoltare înainte de coacere, fonduri mutuale, asigurare a recoltei și investiții; restructurare și reconversie a viilor, distilare a subproduselor, distilare a alcoolului potabil, distilare de criză și ajutoare

pentru utilizarea mustului de struguri concentrat. Ajutoarele pentru distilarea alcoolului potabil, pentru distilarea de criză și pentru utilizarea mustului de struguri concentrat pot fi acordate din pachetele naționale până, cel târziu, la 31 iulie 2012.

Bugetul disponibil pentru măsurile de sprijin crește în fiecare an: de la 794 de milioane de euro în 2009 va ajunge la 1 231 de miliarde de euro în 2013.

Un sistem de desțelenire voluntară se întinde pe o perioadă de trei ani și acoperă o suprafață indicativă totală de 175 000 de hectare. Sumele alocate măsurii de desțelenire pentru perioada 2009-2011 sunt de 464 de milioane de euro, 334 de milioane de euro și, respectiv, 276 de milioane de euro. Din cauza numărului prea mare de cereri de finanțare, anul acesta s-a acordat prioritate producătorilor care își desțelenesc întreaga vie, urmați de cei cu vârsta de peste 55 de ani.

Sursa: http://ec.europa.eu/romania/news/reforma_sectorului_vitivinicol_ro.htm

3 . IMPLEMENTAREA AXEI LEADER – PNDR

Baza legala

Art. 61 - 65 din Regulamentul Consiliului nr. 1698/2005 privind sprijinul acordat pentru dezvoltare rurala prin FEADR

Art. 37 - 39 din Regulamentul Comisiei nr. 1974/2006 ce stabileste reguli detaliate de aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1698/2005 si punctul 5.3.4. din Anexa II a aceluasi regulament

Tratatul de aderare la Uniunea Europeana a Romaniei si Bulgariei (Anexa VIII privind dezvoltarea rurala)

Articolul 1, punct 1 b, din Decizia Consiliului nr. 664/2006, de adaptare a Anexei VIII din Tratatul de Aderare a Bulgariei si Romaniei din 19 iunie 2006

Articolul 1, punctul 2 si 3 din Regulamentul Comisiei nr. 434/2007 de modificare a Regulamentului Comisiei nr. 1974/2006 privind normele de aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1698/2005 , ca urmare a aderarii Bulgariei si Romaniei la Uniunea Europeana Articolul 1, punctul 1 din Regulamentul Consiliului nr. 1463/2006 din 19 iunie 2006 de modificare a Regulamentului Consiliului nr. 1698/2005 privind sprijinul acordat pentru dezvoltare rurala prin FEADR

Motivatie: Spatiul rural romanesc se confrunta cu numeroase carente, acestea reprezentand si motivul pentru disparitatile intre urban-rural prin prisma tuturor componentelor sale: economia rurala, potentialul demografic, sanatate, scoala, cultura.

Pentru reducerea acestor disparitati, una dintre solutiile o reprezinta elaborarea si implementarea unor strategii integrate de dezvoltare de catre comunitatile locale, avand ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local si potentialul endogen.

Nevoile de la nivel local sunt multe si variate fiind constientizate mai clar de catre comunitatile locale astfel ca elaborarea unor strategii de la nivel central nu poate acoperi intru-totul nevoile spatiului rural.

Abordarea LEADER are o importanta deosebita intrucat va contribui prin prisma specificului ei la o dezvoltare echilibrata a teritoriilor rurale si la accelerarea evolutiei structurale. Implicarea actorilor locali in dezvoltarea propriilor zone, va contribui la realizarea unei dezvoltari dinamice sprijinita de o strategie de dezvoltare locala elaborata si implementata local si administrata de reprezentanti ai GAL care vor reprezenta interlocutorii populatiei din teritoriile respective in vederea imbunatatirii continue a strategiei si a actiunilor ce vor fi implementate.

Astfel, comunitatile locale vor determina in urma unor studii locale care sunt nevoile zonei in care traiesc, care sunt modalitatile de satisfacere a acestora si cum poate fi pus in valoare potentialul endogen, actiuni in urma carora spatiul rural va evolua in folosul comunitatilor locale.

Practic, dezvoltarea teritoriilor rurale acoperite de abordarea LEADER, va fi programata si coordonata de actorii locali ce vor reprezenta factorul decizional si, de asemenea, vor purta responsabilitatea evolutiei in timp.

Obiective

Obiectivul general al axei 4 - Demararea si functionarea initiativelor de dezvoltare locala. Abordarea LEADER, prin actiunile sale specifice va duce la imbunatatirea guvernantei locale si la promovarea potentialului endogen al teritoriilor.

De asemenea, abordarea LEADER presupune consolidarea coerentei teritoriale si implementarea de actiuni integrate, ce pot conduce la diversificarea si dezvoltarea economiei rurale, in folosul comunitatilor.

Un alt deziderat il constituie constructia institutionala in vederea elaborarii si implementarii de strategii integrate ce vor da posibilitatea actorilor din spatiul rural, reprezentanti ai diferitelor domenii de activitate, sa conlucreze si sa interactioneze in folosul comunitatilor rurale.

Strategiile elaborate si selectate se vor materializa in proiecte ce vor fi implementate in aria de acoperire a GAL, proiecte ce vor fi sprijinite financiar din fonduri publice la care se va adauga cofinantarea privata.

Datorita caracterului orizontal al axei 4, ce presupune accesarea mai multor masuri din cadrul axelor FEADR, impactul actiunilor implementate prin aceasta abordare este foarte ridicat si acopera o arie larga de actiuni si beneficiari.

LEADER poate juca un rol important in stimularea unor abordari noi si inovative pentru dezvoltarea zonelor rurale. Inovatia va fi incurajata prin flexibilitate si libertate in luarea deciziei privind actiunile ce se doresc a fi puse in practica. Inovatia in zonele rurale poate implica transferul si adaptarea inovatiei generata in alta parte, modernizarea formelor traditionale de know-how sau descoperirea de noi solutii la problemele rurale persistente pe care alte instrumente politice nu au reusit sa le rezolve intr-un mod durabil si satisfacator. Acestea pot furniza raspunsuri noi la problemele zonelor rurale.

Cooperarea cu alte teritorii incluse in strategiile de dezvoltare locala va facilita transferul si adaptarea inovatiilor dezvoltate in alta parte.

Axa LEADER constituie o noutate in Romania si reprezinta o provocare pentru toti actorii ce vor fi implicati in implementarea acesteia, prin prisma obiectivelor ambitioase. Aceasta urmeaza a fi implementata „pas cu pas”, orientandu-se la inceput pe activitati de instruire a actorilor locali si de sprijinire a teritoriilor in vederea realizarii strategiilor de dezvoltare. O prima selectie de Grupuri de Actiune Locala este prevazuta pentru anul 2009, acestea reprezentand prin „puterea exemplului” un stimulent si un sprijin real pentru alte teritorii, precum si pentru parteneriate ce nu au ajuns la maturitate urmand ca acestea sa participe la ultima selectie a GAL.

Obiectivele specifice urmaresc:

- participarea membrilor comunitatilor rurale la procesul de dezvoltare locala si incurajarea actiunilor inovative (spre exemplu, solutii noi la probleme vechi, introducerea si dezvoltarea unor produse noi, noi sisteme de piata, modernizarea activitatilor traditionale prin aplicarea de noi tehnologii, etc.). (masura 41)
- incurajarea actorilor de la nivel local de a lucra impreuna cu reprezentantii altor comunitati din interiorul sau exteriorul tarii (masura 421),
- stimularea formarii de parteneriate, pregatirea si asigurarea implementarii strategiilor de dezvoltare locala (masura 431)

Obiectivele operationale se regasesc in fisele tehnice ale masurilor 41, 421 si 431.

Masuri

Actiunile ce vor fi intreprinse in cadrul Axei 4, prin intermediul celor 3 masuri, pot fi sintetizate astfel:

-Masurile 41 si 421, prin intermediul carora, se implementeaza strategiile de dezvoltare locala de catre GAL, in teritoriile selectate, ofera posibilitatea atingerii obiectivelor axelor 1, 2 si 3 din FEADR, in concordanta cu strategia elaborata la nivel local, ce se va materializa prin proiecte realizate individual sau prin cooperare cu alte GAL-uri/parteneriate.

- Masura 431, divizata in doua sub-masuri, respectiv:

-Sub-masura 431.1 sprijina constructia de parteneriate public-private, elaborarea strategiilor de dezvoltare locale si pregatirea Planului de Dezvoltare Locala in vederea participarii la selectia GAL-urilor;

- Sub-masura 431.2 ofera sprijin Grupurilor de Actiune Locala pentru: cheltuieli de functionare, animare si dobandirea de competente.

Ponderea partenerilor in cadrul Grupului de Actiune Locala GAL-urile reprezinta parteneriate public-private alcatuite din reprezentanti ai sectoarelor:

Public

- administratie publica (la nivel local si judetean – primarii, consilii locale, judetene, etc.) - servicii publice (servicii sociale, de sanatate si transport, scoli, universitati, etc.)

Privat

- sector comercial (societati pe actiuni, societati cu raspundere limitata, etc.); - sector financiar (banci, institutii de credit, etc.); - sector agricol (cooperative agricole, grupuri de producatori, etc.); - organizatii de intreprinzatori; - societati de furnizare a serviciilor comunitare (culturale, radio, TV, servicii non-culturale, etc.).

Societate civila

-organizatii non-profit, asociatii, fundatii, federatii (asociatii de mediu, asociatii culturale, sociale, religioase, camere de comert, unitati de cult, etc.); - persoane fizice, grupuri de persoane neinregistrate oficial. La nivelul decizional din cadrul GAL, reprezentantii privati si ai ONG-urilor vor reprezenta peste 50%, urmand ca partea publica sa reprezinte mai putin de 50%.

Numarul indicativ de GAL-uri in Romania

Analizand situatia sociala, economica si geografica, coerenta teritoriala si omogenitatea, raportata la numarul de locuitori si suprafata eligibila, la alocarea financiara prevazuta pentru axa LEADER, precum si interesul manifestat de actorii locali materializat prin selectia in anul 2006 a 120 de teritorii, potentiale GAL, ai caror reprezentanti au fost instruiti de catre minister in scopul dobandirii cunostintelor necesare pentru formarea parteneriatelor, elaborarii strategiilor de dezvoltare locala si implementarii abordarii LEADER, putem estima orientativ ca in urma procedurilor de selectie, poate rezulta un numar indicativ de 80 GAL-uri ce pot acoperi aproximativ 40% din suprafata eligibila pentru implementarea axei LEADER in Romania.

Estimarile cu privire la numarul de GAL-uri si suprafata acoperita de acestea, au ca reper urmatoarele aspecte:

- potentialele GAL-uri selectate pentru formare sunt in contact permanent cu ministerul si cu DADR - urile, in vederea consolidarii parteneriatelor si a elaborarii strategiilor, fapt ce ne indreptateste sa credem ca o parte dintre acestea vor putea deveni GAL dupa prima procedura de selectie, urmand ca cele neselectate sau parteneriatele ce se vor forma ulterior sa continue sau sa inceapa activitatea de instruire prin sub-masura 431.1 in vederea pregatirii si participarii la ultima selectie GAL.

- suprafata initiala acoperita de potentialele GAL-uri se situeaza la aproximativ 35% din arealul eligibil pentru abordarea LEADER, iar numarul de locuitori din cadrul GAL, la aproximativ 40.000, aflandu-se in acest moment in faza de conturare mai clara a teritoriilor, de cele mai multe ori prin adaugarea mai multor localitati, ceea ce conduce la teritorii mai mari decat cele stabilite initial

Spatiul eligibil pentru implementarea axei LEADER

Spatiul eligibil pentru implementarea axei LEADER il constituie spatiul rural definit conform legislatiei din Romania (comune si orase) la care se adauga un numar de 206 orase mici (care nu depasesc 20.000 locuitori). Includerea oraselor in teritoriul eligibil LEADER va asigura coherenta teritoriala, masa critica necesara din punct de vedere al resurselor umane, financiare si economice, pentru a sustine o strategie de dezvoltare locala viabila. Coherenta teritoriala va elimina riscul ca actiunile prevazute a fi implementate intr-un teritoriu sa intampine diverse obstacole prin formarea unui teritoriu compus din mai multe unitati administrative fara continuitate teritoriala si lipsite de punctul comun reprezentat de un oras care asigura sustinerea economiei rurale prin relatii create in timp intre locuitori. Desi conform legislatiei nationale in vigoare spatiul rural reprezentat de comune si sate, si spatiul urban compus din orase si sate apartinatoare ale acestora, este delimitat utilizand anumite criterii, orasele ce vor fi parte componenta a unui GAL, in marea lor majoritate, au fost create in mod artificial, neavand la baza criteriile corecte, asa incat astazi se afla intr-o situatie contradictorie, deoarece gradul lor de dezvoltare, in cele mai multe cazuri, este precar, iar economia locala se axeaza in principal pe sectorul agricol. Problemele cu care se confrunta locuitorii acestor orase sunt similare cu cele intalnite in sate si comune, diferentiindu-se de fapt doar prin numarul mai ridicat de locuitori din cadrul unitatii administrative, fapt ce duce spre dependenta locuitorilor din spatiul rural de localitati cu o populatie mai numeroasa, pentru a putea pune in valoare mai bine rodul muncii lor. Mai mult, pentru asigurarea caracterului rural al teritoriilor sub-regionale bine identificate acoperite de GAL, si pentru evitarea directionarii gresite a strategiei si proiectelor, din aria de acoperire a unui GAL va putea sa faca parte un singur oras, iar in conditii exceptionale, ce vor trebui argumentate in conformitate cu principiile abordarii LEADER, vor fi acceptate doua sau mai multe orase, dar care sa nu insumeze mai mult de 20.000 de locuitori. Totodata, populatia din orasele mici nu poate depasi 25% din numarul total de locuitori dintr-un GAL. In vederea evitarii absorbtiei masive a fondurilor LEADER de catre orase, organizatiile ce provin din orase avand ca responsabilitate si zona rurala invecinata – consilii judetene, prefecturi, consilii locale, furnizori de formare, servicii de consultanta, etc. nu vor avea o pondere mai mare de 25% la nivel decizional. Totusi, ca exceptie, GAL-ul poate selecta proiecte individuale ce vor fi implementate in totalitate sau partial in alte orase care nu fac parte din aria de acoperire a GAL, atat timp cat proiectul este in beneficiul zonei rurale (de exemplu, un proiect ce include dezvoltarea intr-un oras a unui punct de desfacere a produselor provenite de la ferme aflate in zona rurala invecinata). Astfel, suprafata eligibila pentru Leader cuprinde o populatie de aproximativ 11,7 mil., din care aproximativ 2 milioane provin din orase, iar suprafata eligibila pentru implementarea axei LEADER este de 227.000 km² (207.000 km² spatiul rural definit conform definitiei nationale, la care se adauga aproximativ 20.000 km² suprafata detinuta de orasele cu pana la 20.000 locuitori). Astfel, 17% din populatia spatiului eligibil LEADER poate proveni din orase mici si aproximativ 9% din suprafata eligibila va fi cea detinuta de orasele mici cu pana la 20.000 locuitori.

Procedura si calendarul de selectie a GAL-urilor

Dupa aprobarea PNDR 2007-2013 de catre Comisia Europeana, prioritatea MADR va fi lansarea fazei de constructie institutionala, care va fi deschisa pentru toate teritoriile /parteneriatele / reprezentantii ce indeplinesc conditiile de accesare a Masurii 431, respectiv sub-masura 431.1, de la inceputul anului 2008 pana la sfarsitul anului 2009, in vederea formarii de parteneriate si sprijinirea acestora pentru participarea la procedurile de selectie GAL.

Procesul de selectie a GAL va fi lansat oficial in anul 2009, prima runda de selectie vizand selectarea primelor Grupuri de Actiune Locala. Aceste GAL-uri vor reprezenta un bun exemplu al practicii de dezvoltare locala si vor sprijini procesul de instruire care vizeaza apoi selectarea

pana la finalul anului 2010 a numarului ramas de GAL-uri. Procedura de selectie va fi deschisa la nivel national adresandu-se tuturor teritoriilor/parteneriatelor eligibile, fara a se face discriminare in functie de religie, nationalitate, gen, etc. si va asigura competitia intre grupurile de actiune locala pe baza strategiilor de dezvoltare locala.

Apelurile de selectie vor fi difuzate la scara nationala prin intermediul, mass - media si internet, in cadrul carora Autoritatea de Management va explica obiectivele axei LEADER, procedura de selectie si criteriile de eligibilitate si selectie.

•Autoritati responsabile

Autoritatile responsabile de implementarea axei LEADER in Romania sunt: - Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale - Autoritate de Management pentru PNDR; - Directiile pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala – reprezentantii Autoritatii de Management la nivel judetean, ce vor fi responsabili de indeplinirea urmatoarelor atributii: promovarea in teritoriu a oportunitatilor privind dezvoltarea locala, sprijinirea

GAL-urilor in activitatea lor, participarea la Comitetele de Selectie din cadrul GAL ca observator, raportarea lunara catre AM, cu privire la stadiul implementari strategiilor locale, etc. - Agentia de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit – autoritate pentru implementarea tehnica si finantarea a masurilor; - Grupul de Actiune Locala – responsabil pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locala, implementarea acesteia si selectia proiectelor.

• Criterii de eligibilitate

Privind parteneriatul:

Parteneriatul va fi format din diversi actori publici si privati reprezentativi. La nivelul luarii deciziilor, partenerii economici si sociali, precum si alti reprezentanti ai societatii civile trebuie sa reprezinte peste 50% din parteneriatul local. De asemenea, organizatiile ce provin din orase avand ca responsabilitate si zona rurala invecinata – consilii judetene, prefecturi, consilii locale, furnizori de formare, servicii de consultanta, etc. nu vor avea o pondere mai mare de 25% la nivel decizional.

Privind teritoriul:

populatie 10.000 – 150.000 locuitori⁸⁹. Aceste limite, au fost determinate pe baza situatiei existente in Romania, cum ar fi: densitatea medie, forme de relief dispuse simetric si concentric, cu existenta unui mozaic de forme de relief pe un spatiu restrans, doar in cazul anumitor teritorii ce reprezinta exceptii. De asemenea, au fost luate in considerare limitele precum si media populatiei din teritoriile selectate pentru formare de minister in anul 2006 si faptul ca Romania va implementa pentru prima data acest tip de abordare, iar anumite teritorii au deja un anumit grad de maturitate acoperind teritorii vaste cu numarul locuitorilor ridicat, pe cand altele se afla intr-un stadiu incipient si probabil ca vor forma teritorii mai restranse. Diferentierea, va fi posibila prin aplicarea criteriilor de selectie, prin care anumite teritorii vor obtine un punctaj mai mare. Nu este obligatoriu ca teritoriile LEADER sa tina cont de liniile de delimitare administrativa (judet/regiune), acestea putand acoperi portiuni din mai multe judete sau regiuni, daca intrunesc conditiile de omogenitate geografica si economica.

- spatiul rural definit conform legislatiei nationale in vigoare, la care se adauga orasele de pana la 20.000 de locuitori. GAL-urile vor trebui ca in dosarul de candidatura sa argumenteze includerea oraselor mici cu pana la 20.000 locuitori (cum ar fi: pentru asigurarea coerentei teritoriului reprezentat, a masei critice, etc.)

- Populatia urbana nu poate depasi 25% din numarul total de locuitori din GAL-ul respectiv. - Teritoriul acoperit de strategie va fi omogen si va oferi suficienta masa critica din punct de vedere al resurselor umane, financiare si economice pentru sustinerea unei strategii viabile. In acest sens, se va furniza o descriere a zonei unde se va implementa planul de dezvoltare local cu urmatoarele informatii:

o Prezentarea fizico-geografica (numarul de localitati incluse in teritoriu, numarul de locuitori, suprafata si densitatea teritoriului, localizarea geografica a teritoriului, relieful, altitudinea, etc.). Se va anexa o harta a teritoriului.

o Informatii privind caracteristicile demografice (rata migrarii, rata natalitatii, populatia activa, somaj, etc.)

o Prezentarea patrimoniului de mediu (situri importante, flora si fauna, nivel de clasificare, etc.)

o Prezentarea patrimoniului arhitectural si cultural (monumente, cunostinte si competente specifice, identitate locala, etc.) o Informatii privind economia locala ?? agricultura – structura/marimea exploatareilor, culturi principale, evolutie, etc. ?? industrie – IMM si microintreprinderi, sectoare economice acoperite, evolutie, etc. ?? comert si servicii – tip de comert, servicii existente, acoperire geografica, etc. o informatii privind serviciile furnizate populatiei si infrastructura medico-sociala – echipamente, accesibilitate, etc. o activitati sociale si institutiile locale (prezentarea institutiilor locale, ONG-uri, societati si domeniul de interventie al acestora) o optional, se vor prezenta politicile de dezvoltare locala intreprinse de teritoriu, precum si alte elemente complementare considerate utile pentru prezentarea teritoriului. - Prezenta unui singur GAL, pe un teritoriu eligibil LEADER, pentru evitarea suprapunerii mai multor GAL-uri. Prezenta aceleiasi localitati (oras/comuna) in mai mult de un GAL nu este permisa.

Privind strategia:

- Prezentarea unei strategii integrate pentru dezvoltarea zonei (teritoriului sub-regional bine delimitat) pe care o reprezinta, care sa cuprinda actiuni din cel putin o axa a FEADR; - Capacitatea de implementare a strategiei. GAL trebuie sa prezinte o capacitate suficienta in ceea ce priveste resursele financiare, umane si administrative. o GAL trebuie sa demonstreze in cadrul strategiei ca are capacitatea de a implementa strategia – informatii privind mecanismul prevazut pentru monitorizare, evaluare si control, responsabilitatile fiecarui organism implicat in implementarea axei LEADER pentru fiecare etapa a circuitului unui proiect;

o Calitatea echipei locale, incluzand experienta anterioara cu proceduri similare sau instruire adecvata – descrierea echipei de animare, resursele umane care contribuie la implementarea programului;

o Capacitate demonstrata din punct de vedere administrativ si financiar – descrierea resurselor materiale (echipamente, sedii etc.) si bugetul anual indicativ de functionare a GAL;

o Capacitatea de a mobiliza co-finantarea necesara.

• Criterii de selectie – vor viza 3 aspecte parteneriatul, teritoriul si strategia Selectia GAL va fi realizata pe baza a 3 tipuri de criterii:

1. Componenta parteneriatului

GAL va constitui un parteneriat echilibrat si reprezentativ⁹⁰ pentru o zona, format din parteneri publici, privati si societate civila. Parteneriatul local trebuie sa fie deschis tuturor celor interesati. Tinerii si femeile, precum si reprezentantii minoritatilor, vor avea o reprezentare corecta in aceste organisme in functie de situatia existenta a acestor categorii la nivel local (spre exemplu, daca intr-un teritoriu numarul de locuitori de alta nationalitate decat cea romana este ridicat, prezenta acestora in GAL va fi automat mai mare, decat in alte teritorii, unde acestia nu au o reprezentativitate foarte mare). Prioritate in selectie se va acorda urmatoarelor grupuri: - grupurilor cu reprezentanti ai minoritatilor etnice; - grupuri cu o reprezentare echilibrata a tinerilor⁹¹; - grupuri cu o reprezentare echilibrata a femeilor⁹². - grupurilor ce includ reprezentanti ai organizatiilor agricole/a grupurilor de producatori/reprezentanti ai sectorului forestier, reprezentanti ai sectorului economic/ai organizatiilor de mediu, etc. - grupurilor in care

partenerii privati si reprezentantii societatii civile reprezinta mai mult de 65% din totalul partenerilor

2. Teritoriul

Prioritate in selectie se va acorda: - teritoriilor cu o populatie cuprinsa intre 30.000 si 70.000 de locuitori; - teritoriilor cu o densitate a populatiei mai mica de 75 loc./km² teritoriilor care cuprind zone sarace / defavorizate, Natura 2000, zone cu valoare naturala ridicata (HNV), zone afectate de restructurare industriala - teritoriilor care cuprind portiuni din judete diferite

3. Calitatea strategiei locale

Calitatea urmatoarelor elemente va fi luata in considerare pentru selectie: - evaluarea situatiei initiale si analiza nevoilor si potentialului zonei (diagnostic si analiza SWOT); - obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala - actiuni pentru atingerea obiectivelor; - complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. - criteriile utilizate de GAL pentru selectia proiectelor - dispozitii administrative, reguli detaliate si pista de audit; - dispozitii de evaluare – monitorizare; Prioritate in selectie se va acorda acelor strategii care: - includ actiuni inovative - includ actiuni de cooperare - combina obiectivele mai multor axe din PNDR - se adreseaza fermierilor de semi-subsistenta (diversificare sau dezvoltare) - se adreseaza tinerilor - integreaza probleme de mediu - care urmaresc facilitarea implementarii acelor masuri din PNDR ce vor avea ca beneficiari grupuri de producatori, asociatii, parteneriate, etc.) Calitatea strategiilor si eficienta dispozitiilor privind consultarea partenerilor locali si informarea potentialilor beneficiari vor fi aspecte orizontale de care se va tine cont in procesul de selectie a strategiilor. Comitetul de Monitorizare al PNDR va aproba criteriile de selectie. Criteriile pentru selectia GAL vor fi detaliate si publicate in apelurile de selectie lansate la nivel national de catre Autoritatea de Management.

• Comitetul de selectie

Membrii Comitetului vor fi reprezentanti ai autoritatilor centrale si locale, universitatilor, mediului academic, precum si experti din alte organizatii/institutii. • Presedintele Comitetului National de Selectie va fi ales la nivel de secretar de stat/director din cadrul MADR – DGDR. • Observatorii procesului de selectie vor fi reprezentanti ai societatii civile si partenerii economici si sociali.

• Stabilirea rezultatelor in urma selectiei

In urma analizarii dosarelor de candidatura participante la selectia nationala, Comitetul National de Selectie va face publice rezultatele obtinute pe site-ul ministerului si in presa.

• Calendarul selectiei

Inaintea selectiei GAL-urilor, va fi deschisa sub-masura 431.1 care permite o constructie progresiva a parteneriatelor si a strategiilor, urmand ca selectia GAL sa se realizeze in corelatie cu aceasta submasura. Totusi, in functie de evolutia grupurilor care vor participa la aceasta sub-masura, cat si de evolutia altor parteneriate care nu vor folosi acest sprijin, selectia GAL poate fi demarata mai devreme.

Astfel, calendarul indicativ pentru selectia GAL este urmatorul:

Activitati 2009 2010

Lansarea apelului 10/01/2009 01/12/2009 Depunerea dosarelor 10/02/2009 -10/05/2009
01/01/2010 – 10/04/2010 Selectie 11/05/2009 – 04/08/2009 11/04/2010 – 14/07/2010 Luarea
deciziei 05/08/2009 15/07/2010 Publicarea rezultatelor selectiei 06/08/2009 16/07/2010 Total
Grupuri de Actiune Locala selectate 40 40

Procedura de selectie a proiectelor

GAL-ul este responsabil de elaborarea si implementarea planului de dezvoltare locala, precum si de selectarea proiectelor care sunt conforme cu obiectivele formulate in acesta. Pentru a

realiza activitatile prevazute pentru atingerea obiectivelor din strategia inclusa in planul de dezvoltare, fiecare GAL va stabili criteriile de selectie pentru fiecare tip de proiecte denumite „criterii de selectie locala” care respecta prioritatile specifice ale strategiilor de dezvoltare locala. Aceste criterii vor fi cuprinse in Planurile de Dezvoltare Locala si in apelurile de selectie a proiectelor lansate la nivel local de catre GAL. In acest sens, criteriile utilizate de GAL vor avea in vedere ca proiectele individuale:

- Sa se incadreze in obiectivele strategiei
- Sa aiba un caracter pilot

Selectia proiectelor va fi realizata de catre un Comitet de Selectie, format din membrii GAL. In ceea ce priveste selectia proiectelor in cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca in momentul selectiei sa fie prezenti cel putin 50% din parteneri, din care peste 50% sa fie din mediul privat si societate civila. Pentru transparenta procesului de selectie a proiectelor in cadrul GAL si totodata pentru efectuarea activitatilor de control si monitorizare, la aceste selectii va lua parte si un reprezentant al Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale de la nivel judetean (DADR).

Descrierea circuitelor administrativ-financiare aplicabile GAL

a). Faza de selectie a Grupurilor de Actiune Locala

1. Parteneriatele public-private organizate conform Ordonantei nr. 26/2000 vor depune Planul de Dezvoltare Locala la Autoritatea de Management din cadrul Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale 2. Autoritatea de Management prin intermediul Comitetului National de Selectie va realiza selectia grupurilor de actiune locala 3. In urma selectiei, Autoritatea de Management va transmite GAL-urilor notificari scrise mentionand ca: ?? au fost selectati atribuindu-se decizia de autorizare, SAU ?? au fost respinsi, in acest caz li se vor transmite notificari cu sublinierea punctelor slabe ale dosarului depus astfel incat sa il refaca si sa poata participa la urmatoarele runde de selectie. Parteneriatele depun planul de dezvoltare locala la AM AM-CNS Selectia GAL-urilor AMDecizie de autorizare a GAL-urilor 1 2 3

b). Faza de selectie a proiectelor in cadrul GAL si fluxurile acestora

Pentru proiecte de investitii Pentru proiecte de servicii (formare profesionala si consultanta) 1. GAL lanseaza apelul de selectie a proiectelor, folosind mijloacele de informare mass-media 2. Potentialul beneficiar depune proiectul la secretariatul GAL, 3. GAL efectueaza verificarea conformitatii proiectului si respectarea criteriilor de eligibilitate 4. Selectia proiectelor efectuata de GAL pe baza strategiei, utilizand criteriile elaborate de fiecare GAL in parte 5. Depunerea proiectelor selectate de catre GAL la Centrul Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit (CRPDRP)

Pentru proiecte de investitii

CRPDRP verifica eligibilitatea proiectelor si se efectueaza verificarea pe teren a potentialului beneficiar de catre structurile teritoriale ale APDRP 7. CRPDRP transmite o notificare catre beneficiar si catre GAL, de instiintare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului 8. Incheierea contractului intre beneficiar si Centrul Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit (CRPDRP)

Pentru proiecte de servicii

CRPDRP verifica eligibilitatea proiectelor si transmite o notificare catre beneficiar si catre GAL, de instiintare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului 7. Incheierea contractului intre beneficiar si CRPDRP

c). Circuitul financiar pentru masura 431 (sub-masura 431.2)

Pentru cheltuielile de functionare (salarii, chirii, intretinere, etc.) Pentru activitati de animare si instruire 1. In urma selectiei, Autoritatea de Management (AM) va transmite GAL notificari scrise mentionand ca au fost selectati (atribuindu-se decizia de autorizare) sau au fost respinsi. AM instiinteaza APDRP privind autorizarea platilor 2. Semnarea contractului intre GAL si APDRP

Pentru cheltuieli de functionare

GAL efectueaza cheltuielile 4. GAL depune lunar cereri de plata la CRDRP, aferente cheltuielilor de functionare 5. CRDRP verifica pe teren cheltuielile efectuate de catre GAL (dupa caz) 6. Verificarea eligibilitatii dosarului cererii de plata si autorizarea platii de catre CRPDRP (eliberarea certificatului de plata) 7. APDRP efectueaza plata catre GAL, reprezentand cheltuielile eligibile acoperite de sprijinul public

Depunerea raportului initial si Declaratiei de esalonare a platilor (maxim 3 transe de plata) la CRPDRP de catre GAL, pentru fiecare proiect in parte 4. Aprobarea raportului initial de catre CRPDRP. 5. Demararea activitatilor proiectului 6. Verificarea pe teren a GAL de catre structurile teritoriale ale APDRP 7. Depunerea raportului intermediar / final la CRPDRP de catre GAL 8. Aprobarea raportului intermediar / final de catre CRPDRP 9. GAL intocmeste dosarul cererii de plata pe care il depune la CRPDRP – fiecarui Raport Intermediar aprobat ii corespunde o plata intermediara, in conformitate cu Declaratia de Esalonare a Platilor; in urma aprobarii Raportului Final se efectueaza plata finala de catre APDRP 10. Verificarea conformitatii si eligibilitatii dosarului cererii de plata si autorizarea platii de catre CRPDRP (eliberarea certificatului de plata) 11. APDRP efectueaza plata catre GAL (maxim 30 de zile de la aprobarea cererii)

Criterii de demarcare cu alte parteneriate finantate prin fonduri UE (FEP) FEADR-FEP

POS – Pescuit (Fondul European pentru Pescuit) va finanta prin Axa 4 „Dezvoltarea durabila a zonelor de pescuit” actiuni similare cu FEADR in ceea ce priveste dezvoltarea comunitatilor locale prin implementarea de strategii de dezvoltare locala. FEP urmareste revigorarea economica si competitivitatea sectorului piscicol, incurajarea dezvoltarii durabile, imbunatatirea calitatii vietii in zonele pentru pescuit.

Intrucat Axele 4 din cadrul FEADR si FEP sprijina strategiile de dezvoltare implementate fie de Grupuri de Actiune Locala, fie de grupuri finantate din Axa 4 din FEP intr-un anumit teritoriu, se impune stabilirea unor linii de demarcare intre ajutorul acordat dezvoltarii rurale si sprijinului acordat pescuitului.

Este posibil pentru o zona LEADER sa se suprapuna total sau partial cu o zona pentru pescuit sprijinita prin axa 4 din FEP, fiind imposibil sa se realizeze o demarcare pe criterii geografice. Pentru a fi selectata, o zona LEADER trebuie sa respecte criteriile de eligibilitate si de selectie prezentate mai sus. Daca un grup LEADER se formeaza pe structura unui grup finantat din Axa 4 din FEP deja existent, se poate folosi aceeasi structura de sprijin administrativ pentru implementarea ambelor programe. Astfel, costurile de functionare vor fi impartite (proportional) intre GAL si grupul finantat din axa 4 din FEP. Datorita posibilei suprapuneri geografice intre un GAL si un grup finantat din axa 4 din FEP, se va realiza o demarcare clara intre fonduri, cum ar fi:

- strategiile vor fi distincte (Strategiile finantate din FEP sprijina zonele pescaresti, sectoarele si persoanele implicate in pescuit, in timp ce strategiile finantate din Axa 4 FEADR nu urmaresc activitatile pescaresti sau actorii implicati in pescuit.
- parteneriatele – componenta parteneriatului GAL si grupului finantat din Axa 4 din FEP - vor fi distincte. In acest sens, GAL va trebui compus in majoritate din actori implicati in dezvoltare rurala (si nu din sectorul pescaresc), in timp ce grupurile finantate din Axa 4 din FEP vor fi compuse in majoritate din actori ce provin din sectorul pescaresc
- comitete de selectie a proiectelor distincte – componenta organelor de decizie din cadrul parteneriatului va fi diferita,
- contabilitate si circuite financiar-contabile distincte.

FEADR - Programele de Cooperare finantate din fonduri europene (programele de cooperare la granitele interne ale UE si programele de cooperare la granitele externe ale UE) Solicitantii sprijinului pentru proiectele de cooperare vor trebui sa specifice in cererile de finantare daca au mai aplicat si la alte fonduri pentru finantarea activitatilor respective. In vederea evitarii dublei

finantari, Autoritatea de Management pentru PNDR va asigura o consultare adecvata cu celelalte autoritati de management, inaintea selectarii proiectelor. In acest sens, in Comitetul de Selectie pentru proiectele PNDR vor fi invitati sa participe reprezentanti ai autoritatilor care gestioneaza programele de cooperare teritoriala europeana si, de asemenea, un reprezentant al Autoritatii de Management pentru PNDR va lua parte la intrunirile Comitetului de Selectie/Comitetului Mixt de Monitorizare a Programelor de cooperare teritoriala europeana. In cazul demarcarii intre PNDR si Programul Operational de Cooperare Transfrontaliera Romania-Bulgaria, s-a stabilit ca „in zona transfrontaliera, prin PNDR sa se realizeze investitiile private, in vreme ce prin PO CT Romania-Bulgaria sa se sprijine investitiile publice si ale ONG”. De asemenea, o lista oficiala cu posibile proiecte LEADER, va fi disponibila pentru consultarea in permanenta cu alte autoritati implicate in implementarea fondurilor comunitare, pentru evitarea unor eventuale suprapuneri.

4. Proiecte pentru dezvoltare rurala de 9 miliarde de euro

Numarul proiectelor conforme depuse la nivel national, in cadrul Programului National de Dezvoltare Rurala, este de 15.010 cu o valoare publica de peste 9 miliarde euro, se arata intr-un comunicat al Ministerului Agriculturii. Numarul proiectelor selectate pentru finantare este de aproape 9.500 de proiecte in valoare publica de peste 1,8 miliarde euro din care, au fost contractate un numar de aproape 3.000 proiecte in valoare publica totala de aproximativ 1,6 miliarde euro. In prezent se afla in diferite stadii de avizare si semnare in vederea contractarii, un numar de 6.391 de proiecte selectate pentru finantare. In saptamana 17 - 21.08.2009, au fost efectuate plati in valoare totala de 8.942.209 euro (3.159.781 euro aferente masurii 112, 3.611.215 euro pentru masura 121, 2.025.162 euro pentru masura 123 inclusiv schemele de ajutor de ajutor de stat, 58.514 euro pentru masura 312, 51.994 euro pentru masura 313 si 35.543 euro pentru masura de Asistenta Tehnica). Tot in aceeasi saptamana, au fost contractate 33 proiecte cu o valoare publica de 6.755.749 euro (31 proiecte cu o valoare publica de 685.969 euro pe masura 112, un proiect cu o valoare publica de 72.523 euro, pe masura 312 si un proiect cu o valoare publica de 5.997.257 euro, pe masura 322);

Alocarea financiara a Uniunii Europene din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala (FEADR), acordata Romaniei prin Ministerul Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale, pentru implementarea Programului National de Dezvoltare Rurala (PNDR) in perioada 2007-2013 este de 8.022,50 mil.euro. La aceasta, se adauga contributia nationala, de la bugetul de stat, in valoare de 1.948,29 mil.euro. Alocarea financiara publica pentru licitarea proiectelor aferente masurilor lansate, pentru exercitiul bugetar 2008, supusa consultarii membrilor Comitetului de Monitorizare in cele doua reuniuni organizate pe parcursul anului, a fost de 1.837 milioane euro. La aceasta se adauga si alocarile pentru masurile din axa 2 masura 211- Sprijin pentru Zona Montana Defavorizata, 212- Sprijin pentru Zone Defavorizate - altele decat Zona Montana, 214- Plati de Agro-mediu, (295,41 mil.euro), masura 511- Asistenta tehnica (43,25 mil.euro) si masura 611- Plati complementare directe (178,96 mil.euro), ajungand la 2.355,22 mil.euro, respectiv 23,62% din totalul alocarilor. Masura 142 - „Infiintarea grupurilor de producatori” are sesiunea de depunere continua.

EurActiv.ro

realizare:

Consilier pentru afaceri Europene

I n s t i t u t i a P r e f e c t u l u i -
J u d e t u l P r a h o v a